

Pārmaiņas Lauksaimniecības fakultātē 2020. gadā

Zinta Gaile

LLU Lauksaimniecības fakultāte

Lauksaimniecības fakultāte 2020. gadu sagaidīja ar daudzveidīgiem plāniem, kas ietvēra gan gatavošanos starptautiskā zinātnes izvērtējuma ekspertu vizītei, gan pašvērtējuma ziņojuma gatavošanu kopā ar Veterinārmedicīnas un Meža fakultāšu kolēģiem kopīgā studiju virziena starptautiskai akreditācijai, gan jaunu projektu pieteikumus, konferenču apmeklējumus, kvalifikācijas celšanu utt. Bijām vieni no retajiem LLU, kas paspēja klātienē noorganizēt gadskārtējo konferenci "Līdzsvarota lauksaimniecība" (20.02.2020.), tobrīd neapjaušot, cik laimīgi esam, ka varam sapulcēties un diskutēt par interesējošiem jautājumiem klātienē, ieskatoties cits citam acīs. Aktīvi uzsāko darbību pārtrauca 12.03. valdības izsludinātais ārkārtas stāvoklis COVID–19 pandēmijas dēļ. Šķita, ka dzīve pēkšņi apstājas kā rikšotājs stāvas kraujas malā, bija jāiemācās skaitīt mantru "mājas, ziepes, divi metri" un visus darbus padarīt attālinātā režīmā. Mēs vienmēr uzskatījām, ka mācīt lauksaimniecību tālmācībā nav iespējams, jo mūsu studentiem ir vajadzīgi laboratorijas un praktiskie darbi, prakses uz lauka, fermā, dārzā. Taču mikroskopisks vīruss, kurš var izklūt arī caur sejas aizsargmasku, mums iemācīja, ka bezizejas situācijā arī lauksaimniecība ir jāapgūst tālmācībā. Ir jāspēj lasīt lekcijas videoformātā, jāuzdod praktiskie darbi, jākonsultē studējošie noslēguma darbu rakstīšanā, jāuzdod pārbaudes darbi un jānodrošina atgriezeniskā saiste ar studentiem, paskaidrojot, kāpēc ir saņemts tieši šāds, nevis citāds vērtējums. Tas patiešām bija izaicinājums, jo paralēli bija jāīsteno arī pētniecības projekti, jāpiesaka jauni projekti un jāveic citas aktivitātes. Tika noteikts, ka LLU 2019./2020. studiju gadu pabeigs attālināti. **Paldies visiem par saspringto darbu!**

Lai arī ne vienmēr gāja gludi, tomēr iemācījāmies gan sēdes, gan dažādus studiju pārbaudījuma darbus organizēt attālināti. Visvairāk lietotais rīks bija e-studiju vidē piedāvātais BBB (*Big Blue Button*), kas ļāva komunicēt videoformātā tiešsaistē, bet e-studiju vidē bija iespējams augšupielādēt aizstāvamo studiju darbu (kurša vai noslēguma darbu), ar kuru komisija varēja iepazīties jau laicīgi pirms aizstāvēšanas sēdes. Šķiet, ka pirmo reizi LF jaunāko laiku vēsturē studiju noslēguma darbi tika iesniegti tikai elektroniski. Šajā attālinātās aizstāvēšanās procedūrā saskatījām pozitīvo aspektu, kas būtu saglabājams arī turpmāk – darba pievienošanu e-studijās, lai visi komisijas locekļi ar to var laicīgi iepazīties.

Daudz jauna mācījās mācībaspēki par to, kā organizēt sava kursa apguvi attālināti, bet ne mazāk pūļu tas prasīja no studējošajiem. Ne visi spēja sevi motivēt studijām, pieslēgties nodarbību sarakstā ieplānotajai attālinātajai lekcijai, strādāt smagi, lai pabeigtu studijas vai kārtējo studiju gadu. 2020. gadā LF absolvēja 9 lauksaimniecības maģistri un 60 profesionālie bakalauri

lauksaimniecībā (39 agronomi, 6 ciltslietu zootehniķi un 15 lauksaimniecības uzņēmumu vadītāji), t. sk., E.I. Malceniēce ieguva diplomu ar izcilību, kas bija pirmais šāds gadījums LF 21. gs. vēsturē. Absolventu varēja būt vairāk, bet gan COVID-19 krīzes, gan personisko īpašību mijiedarbības rezultātā viens topošais maģistrs un seši topošie profesionālie bakalauri (pilna laika studējošie) nesaņēma noslēguma darba kvalitatīvai uzrakstīšanai. Nu jau pienācis rudens, raksta gatavošanas laikā slimības gadījumu skaits aug strauji, bet mēs tomēr ceram, ka ar piesardzības pasākumu ievērošanu varēsim turpināt studiju procesu klātienē, kas kopumā nodrošina augstāku studiju kvalitāti.

Janvārī fakultātē organizējām ekspertu vizīti, lai saņemtu licenci jaunajai studiju programmai "Sustainable Agriculture" angļu valodā. Licenci saņēmam, bet diemžēl COVID-19 krīze apgrūtināja programmas īstenošanas uzsākšanu. Studenti bija pieteikušies, tomēr pasauli aptvērušās krīzes iespaidā tos uzņemt nevarējām. Izmantosim šo situāciju, lai sagatavotu studiju materiālus angļiski.

Mācībspēki un fakultātes administrācija šogad aktīvi pilnveido savas kompetences: padziļināti apgūst angļu valodu, datorprasmes, stažējas labākajos Latvijas lauksaimniecības uzņēmumos, administrācija apgūst vadīšanas un pārvaldības prasmes utt.

Gada sākumā aktīvi gatavojāmie starptautiskajai zinātnes novērtēšanai, bet pavasarī ieplānotie starptautisko ekspertu vizīšu laiki tika pārcelti uz oktobri (19.10.2020.) – nu tas vēl priekšā. Pētniecība fakultātē ir ļoti aktīva, un 2019. g. fakultātes pētnieki bija iesaistīti kopā 50 projektos (gan tādos, kur vadītājs vai kāda virziena vadītājs ir no LF, gan tādos, kur LF pārstāvji ir iesaistīti kā pētnieki), veikti arī vairāki desmiti līgumdarbu ar uzņēmējiem. Līdzīgu projektu apjomu LF pētnieki īsteno arī 2020. gadā, daudzi no tiem ir 16. aktivitātes "Sadarbība" projekti, kam līdz septembrim kārtējā gada līdzfinansējumam bija vajadzīgi ~24 000 EUR. Šie ir ražotājiem vajadzīgi projekti, bet ne tādi, kuru rezultāti dod iespēju uzrakstīt daudz augsta līmeņa publikāciju. Tiek īstenoti arī vairāki starptautiski projekti, kā arī lepojamies, ka pēc pārtraukuma LF pētnieki atkal īsteno LZP grantus. Publikāciju, ko citē SCOPUS vai Web of Science datu bāzes, skaits ir samērā stabils pa gadiem, 2019. g. tādas bija 26 publikācijas, no kurām 16 publicētas žurnālos. Vēl arvien ir ļoti nopietni jādombā par publicēšanos augstāka līmeņa žurnālos – tas ir uzdevums turpmākajam.

Būtiskas izmaiņas šogad notikušas fakultātes personālsastāvā. Vairāki ilggadīgi mācībspēki un darbinieki ar 2020. g. septembri pensionējušies un jauni nākuši to vietā. Arī fakultātes vadība ir nomainījies, jo ir pagājuši divi ievēlēšanas termiņi (01.09.2010.–31.08.2020.) dekānei, prof. Z. Gailei, kuru amatā ar 01.09.2020. nomainīja dekāne, asoc. prof. Dace Siliņa.

Novēlēsim veiksmi dekānei D. Siliņai un fakultātes kolektīvam daudzo uzdevumu veikšanā šajā mainīgajā vidē nākamajā plānošanas periodā!